

حاجت‌یابی

بر سر تربت ما چون گذری همت خواه
که زیارتگه رندان جهان خواهد بود (حافظ)
بسیاری از زائران قبور ائمه علیهم السلام کامیاب می‌شوند
و گره از کارشان بازمی‌گردد. بیماران درمان
می‌یابند و گرفتاران کام، و این حاجت‌یابی‌ها
باعث رشد دین‌مداری و گرایش به معنویت
می‌شود. اعتقاد مردم استوارتر و عظمت ائمه علیهم السلام
جلوه‌دارتر می‌گردد. و چه بسا بی‌دینان، یاور دینی
پیدا می‌کنند و مفسدان به راه می‌آینند.

ابن‌بطوطه که از جهان‌گردان اهل تسنن است
دریاره آثار زیارت امیرالمؤمنین علیهم السلام می‌نویسد «و
از برای این روضة مبارکه کراماتی ظاهر شده
از جمله آن که در شب بیست و هفتم ماه رب
که نام آن شب تزد اهل آنجا «لیله‌المحیا» است
می‌آورند از عراقین^۱ و خراسان و بلاد فارس و
روم، هر شل و مفلوج و زمین گیری که هست،
و جمع می‌شود از آنها قریب سی چهل نفر در
آن‌جا، پس بعد از عشا می‌آورند این مبتلایان
را ازد ضریح مقدس و مردم جمع می‌شوند و
منتظرند خوب شدن و برخاستن آنها را و [از]
این جماعت مردم بعضی نماز می‌خوانند و بعضی
ذکر می‌گویند و بعضی قرآن تلاوت می‌کنند و
بعضی تماشای روضه می‌کنند تا آن که پگذرد
نصف یا دو ثلث از شب. آن وقت جمیع این
مبتلایان و زمین‌گیران که حرکت نمی‌توانستند
بکنند بر می‌خیزند در حالی که صحیح و تدرست
می‌باشند و علتی در آنها نیست و می‌گویند:
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ، عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
امری است مشهور و مستقیض و من خود آن
شب را در آن‌جا در ک تکردم لکن از مردمان شفه
که اعتماد بر قول آنها بود شنیدم و هم دیدم
در مدرسه‌ای که مهمان‌خانه آن حضرت است
سه نفر زمین‌گیر که قادر بر حرکت نبودند یکی
از اهل روم و دیگری از اهل اصفهان و سومی
از اهل خراسان بود. از آنها پرسیدم چگونه شما
خوب نشده‌اید و این‌جا مانده‌اید؟ گفتند: ما به
شب بیست و هفتم نرسیدیم و همین‌جا مانده‌ایم تا
شب بیست و هفتم آینده که شفا بگیریم.»^۲

و یکی از ویزگی‌های زیارت امام‌حسین علیهم السلام
حاجت‌یابی و به اجابت رسیدن دعاهاست.^۳
گفتندی است: مبارزه بی‌شرمانه و بی‌منطق
و هابیان با زیارت قبور برای این است که چنین
آثار و برکات عظیمی از قبور ائمه شیعه علیهم السلام ظاهر
شده و می‌شود و این حقانیت اهل‌بیت علیهم السلام را به

اشاره

چندی پیش، استاد عرفان برای سفری تبلیغی
به لندن رفتند. این سطراها روایت آن سفر است؛
اگرچه این عزیز نه به رسم معمول سفرنامه‌نویسی
که به مرام علمی، نکته‌هایی نیز درباره خود سفر
نگاشته‌اند که البته خواندنی است.

در شماره پیشین گفتیم که در تاریخ اسلام زیارت
قبیر انبیا و بزرگان دین مورد تصریح پیامبر اکرم
و تأیید امامان و از شاخصه‌های سیره مسلمین در
طول تاریخ است.

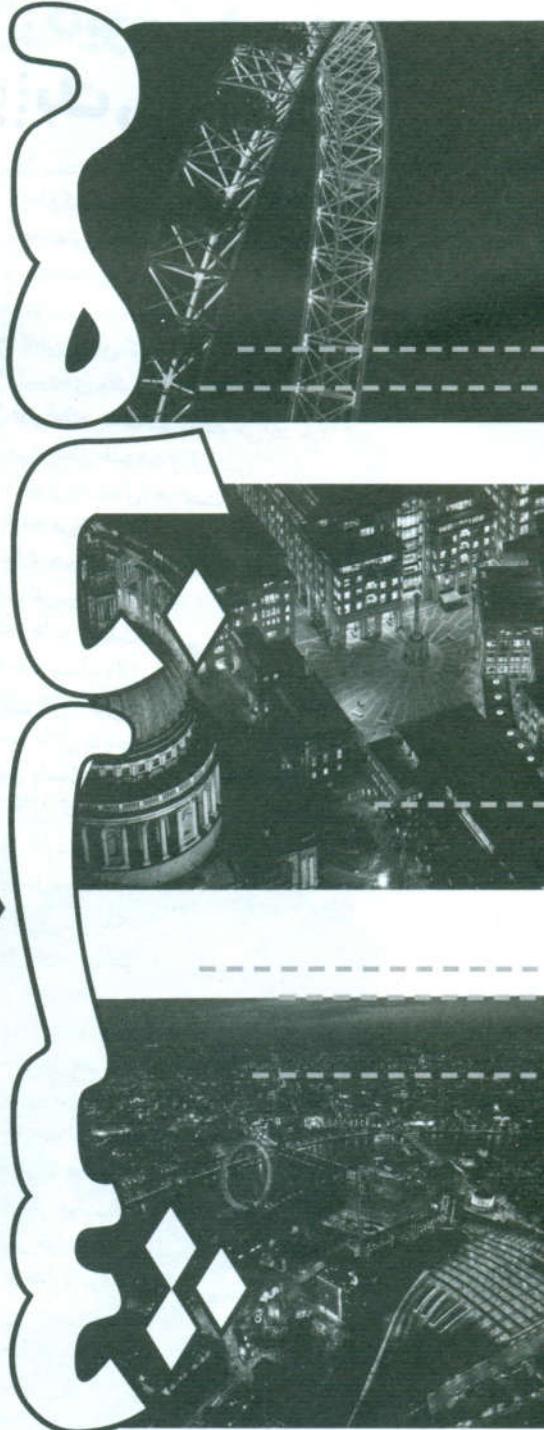
...این که این قبرها پس از هزاران سال علی‌رغم
بالهای طبیعی و هجوم‌های نظامی و هجرت
اقوام هنوز محفوظ مانده است دلیل روشن
و شفاف احترام ادیان به قبور صالحان است.
این جاودانگی قبور پاکان و پیامبران می‌فهماند
که پاسداشت و گرامی داشت قبور، زیارت آنها،
حاجت‌خواهی از خداوند نزد آنها، تبرک‌جویی
از آن مزارها و تقرب‌جویی به خداوند با عنایت
به آنها یکی از سنت‌های همه ادیان الهی بوده
است.

توجه به قبور چنان مورد اهتمام پیامبران الهی
بوده است که تابوت جنازه حضرت یوسف به
وسیله حضرت موسی علیهم السلام پس از روزگار دراز از
مصر به فلسطین انتقال یافت و وقتی حضرت
یعقوب زندگی را بدرود گفت هفتاد روز برای او
سوگواری کردند آن گاه یوسف و غلامان مصریش
او را به فلسطین برندند و در کنار قبر ابراهیم و
اسحاق دفن کردند و به مصر باز گشتد.

در تاریخ اسلام نیز زیارت قبر پیامبر اکرم علیهم السلام
زیارت قبور اهل‌بیت علیهم السلام و زیارت قبر پاکان و
اسلام‌پیشگان مورد تصریح پیامبر اکرم و تأیید
امامان و اجمع مسلمین و از شاخصه‌های سیره
مسلمین در طول تاریخ است، و این زیارت‌ها
بازتابهای مهم و زندگی‌سازی دارد:

یادکرد

با زیارت این بزرگان، آنان و خدمات و
فضیلت‌های آنان را یاد می‌کنیم و با پاسداشت
قبرشان آنان را از غارت تاریخ و فراموش کردن
مردم باز می‌داریم. در حقیقت با زنده‌داشتن یاد
آنها ارزش‌ها و عظمت‌های آنان احیا می‌شود.

(بخش دوم)
• استاد حسن عرفان
یادهایی از سفر انگلیس

می پیمایند و سختی ها به جان می خرند. پس از سفرهای پیامبر ایمان و علم و اولاهه الهی در همین قلمرو شکل گرفته است. مبشران مسیحی و گروههای تبشيری نیز در همین راه سفرها کرده اند. اکنون هر سال هزاران نفر مبلغ از حوزه های علمیه برای تبلیغ به شهرها و روستاهای داخل و خارج کشور هجرت می کنند.

منابع

۱. عراقین تنبیه عراق است و به عراق عرب عجم که شامل اراک می شده، اطلاقی می گردد.
۲. مقاطع الجنان، ص ۳۰۲ و ۳۰۳
۳. وسائل الشیعه، جاب آل البیت، ج ۱۴، ص ۵۳۷
۴. برای دست بایار به مدارک بی تردید زیارت در فرهنگ اسلام و شناختن سخنان سنت و بیان وهابیت: نگاه کنند به اثر گرانقدر و جاودانه الغیر، ج ۵، از ص ۸۶ تا ۲۰۷
۵. حتی بر سر قبر پدر و مادر هم دعا مستجاب می شود. امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: مرد، حاجت خود را پیش قبر و مادر بخواهد سپس از آن که برای آنان دعا می کند. (بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۹۷)
۶. بخار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۱۴۰
۷. همان، ج ۱۰۱، ص ۹۷
۸. همان، ج ۱۰۰، ص ۱۳۹
۹. همان، ج ۱۰۲، ص ۱
۱۰. بخار الانوار، ج ۱۰۲، ص ۳۴

پیامبر اکرم (علیه السلام) فرمودند: هر کس مرا در زمان حیاتم با پس از مرگم زیارت کند در روز رستاخیز شفیع او خواهم بود.^۸

رفتن به بهشت

از امام رضا (علیه السلام) پرسیدند: اجر کسی که پدرتان را زیارت کند چیست؟ فرمودند: هر کس به زیارت من روایت های دیگری نیز بر این مضمون تاکید شده است.

بازدید اولیاء

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: هر کس به زیارت من بیاید هنگام گرفتن نامه اعمال و هنگام گذشتن از صراط و هنگام سنجش کارها به دیدنش مخصوص است ولی قبر پاره جگر پیامبر اکرم (علیه السلام) - فاطمه (علیها السلام) - آشکار نیست.^۹

نکته دیگر این که اگر زیارت قبور همان گونه که اسلام می خواهد مورد توجه قرار گیرد مردم می پرسند: چرا قبر تعدادی از اصحاب پیامبر مشخص است ولی قبر پاره جگر پیامبر اکرم (علیه السلام) - آشکار نیست. و چرا قبر کوکان آن حضرت در طول تاریخ معین مانده ولی... چرا قبر ام البنین (علیها السلام) که منزلت حضرت زهرا (علیها السلام) را نداشته است در تاریخ نمایان مانده ولی... و چراهای دیگر.

پاسخ این چراها وهابیت را به ورشکستگی اعتقادی می کشاند.^{۱۰}

غفران

بی تردید زیارت قبور باعث طلب رحمت و مغفرت برای مردگان می شود، و زیارت اولیاء خداوند متعال، سبب آمرزش زائر می گردد.

شادی ارواح

امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: زورو امّواتکم فانهم یقرون بزیارتکم؛ به زیارت مردگان بروید. آنان از زیارت شما شاد می گردند.

۱۴. سفرهای ورزشی

امروز گسترش ورزش های حرفة ای و بین المللی، بی دری ورزش کاران را به سفر می کشاند این تیمه ها با هیئت های همراه و با همداداران خود جام به دست یا دست بی جام از اینجا به آن جا می روند.

۱۵. سفرهای تبلیغی

شریعت مداران خداباور برای گستراندن پیام آینی خویش و پراکندن آموزه های دینی راهها

دست یابی به شفاعت